

Formaðurinn í Búskaparráðnum mælir til varsemi í lönarkröfnum:

Lönarhækkingin má helst ekki verða meiri enn 2-3%

– Verða lönarhækkingarar stórar, fer það at gera kappingarförð verri. Hin vegin er okkara kappingarförð batnað seinastu árin. Men enn er það ekki nóg gott. – Og það hefur stóran týðning at halda fast um gongdina, tí lítið skal til, áðrenn það aftur fer at ganga skeiva vegin, sigur formaðurinn í Búskaparráðnum, Bjarni Olsen

ÁKI BERTHOLDSEN

– Það er neyðugt at hugsa um kappingarförð hjá föroyska vinnulivinum.

– Og það, sum hendir á tí almenna arbeidsmarknaðinum, hefur eisini ávirkan á okkara kappingarförð.

– Tí viðurskiptini á tí privata og tí almenna arbeidsmarknaðinum fylgjast ofta at.

Bjarni Olsen, formaðurinn í Búskaparráðnum, mælir til varsemi í lönarsamráðingunum ímillum Starvsmannafelag og Figgjarmálastýrið.

Sáttmálasamráðingarnar ímillum Starvsmannafelag og Figgjarmálastýrið hava staðið í botni í fleiri dagar og í gjáramorgunin røktist onki fyrri eini loysn.

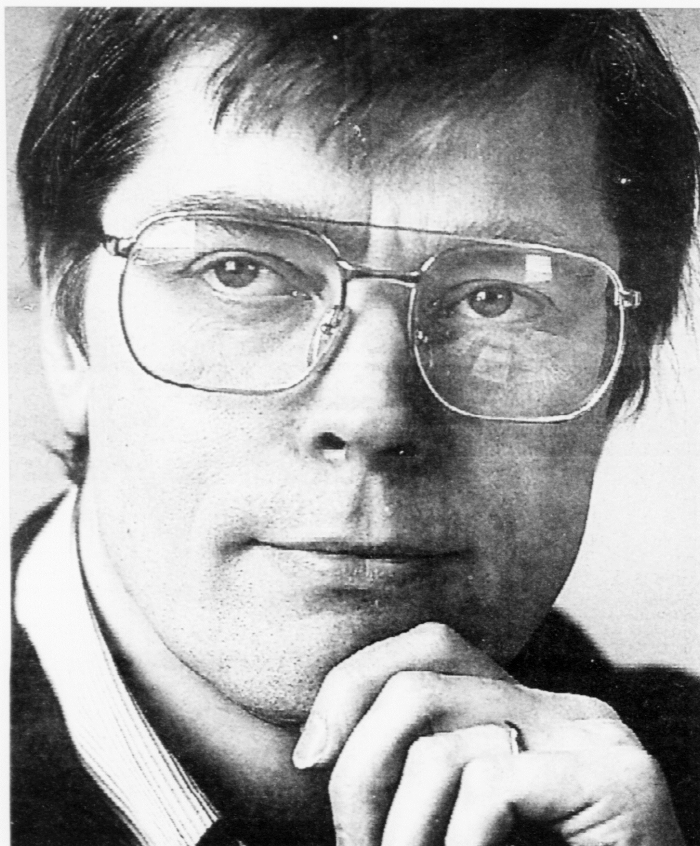
Það skilst, at það er rættliga stórir munur ímillum tað, sum Starvsmannafelagið vil góðtaka, og tað, sum Figgjarmálastýrið vil ganga við til.

Það er serliga lönarspurningurin, sum skilir partarnar.

Vit hava spurt Bjarni Olsen, formann í Búskaparráðnum, hvat hann heldur um lönarspurningin útfra einum samfelags búskaparlígun sjónarmiði.

Mælir til varsemi

Bjarni Olsen sigur, at tað, sum hendir á almenna arbeidsmarknaðinum nú, hefur eisini týðning fyrri tað, sum fer at henda á privata arbeidsmarknaðinum, tá ið samráðingar verða ímillum

– Eg haldi, at það hefur stóran týðning, at vera afturhaldandi í lönarkröfnum, so at vit fáa fótta okkum ordiliga, nú tað er farið at ganga rétta vegin. Í lönunum rundanum okkum verður met, at lönarvøksturin verður 2-3% um árið, og tað er eitt sera týðningarmikið tal, at halda seg til

– Hækka lönirnar í Föroyum meiri, versnar okkara kappingarförð og tað er ekki gott fyrri samfelagsbúskapin, sigur Bjarni Olsen, formaður í Búskaparráðnum.

arbeiðsgevararnir og tey feløgini um ein mánaða.

– Tí tað visir seg ofta, at tann privati arbeidsmarknaðurin og tann almenni arbeidsmarknaðurin fylgjast ofta.

– Tvs, at tær lönarhækkingar, sum samráðingarnar á almenna arbeidsmarknaðinum föra til, fara at verða brúktar sum barometur í samráðingunum, sum verða á á privata arbeidsmarknaðinum, um ein mánaða.

– Og á tí privata arbeidsmarknaðinum er tað neyðugt at hugsa um tær vinnur, har vit kappast við vinnur í øðrum lönunum.

– Í hesum samráðingunum ímillum Starvsmannafelag og Figgjarmálastýrið er tað sostatt eisini neyðugt at hugsa um kappingarförð hjá föroyska vinnulivinum sum heild, sigur formaðurinn í Búskaparráðnum.

Tí mælir Bjarni Olsen til at vísa afturhald í lönarkröfnum.

Hann sigur, at tá ið vit tosa um kappingarvinnur í Föroyum, er tað fyrst og fremst Flakavirkini, sum renna okkum til hugs.

– Og í tí sambandinum er tað neyðugt at hyggja at gongdini í lönarlagnum í lönunum rundanum okkum.

– Og eg vildi hildið, at lönarvøksturin í lönunum rundanum okkum, skuldi eisini verða loftið fyrri, hvussu stóran lönarvøkstur, vit skulu hava í Föroyum.

Bjarni Olsen sigur, at í útöndum verður met, at lönarvøksturin fer at verða 2-3% um árið.

– Tvs, at verður lönarvøksturin í Föroyum meiri enn í útöndum, versnar okkara kappingarförð.

Og tá ið hann tosar um lönarvøkstur, er alt við, bæði tann beinleiðis vøksturin í sáttmálalöngini, men eisini tær óbeinleiðis, fjaldu hækkingarnar, sum liggja í nýggjum lönarskipanum, umflokkingum o.s.fr.

Formaðurinn í Búskaparráðnum sigur, at sálvandi eru eisini onnur viðurskipti, sum gera seg galdandi.

– Tí tað er ekki bara lönarlagið, sum er avgerandi fyrri kappingarförð.

– Framleiðslumegin hefur eisini stóran týðning, tvs, hvussu nógv hvør eind kostar at framleiða.

– Tað er eisini eitt sindur ymiskt frá vinnu til vinnu. – Tí tað kann nakað kantant at áseta eitt loft uppá 2-3%.

– Men tað er kortini eitt sera týðningarmikið tal at hava í huganum í lönarsamráðingunum, tí tað er ein sera hent leiðbeining at hava, sigur formaðurinn í Búskaparráðnum.

Kappingarförð versnar

Bjarni Olsen sigur, at verður lönarvøksturin í Föroyum meiri enn hesi 2-3 prosentini, fer okkara kappingarförð mótvægis útheiminum at versna samsvarandi, uttan so, at framleiðslumegin

veksur og vigar upp ímóti lönarvøkstrinum.

Man hann ivast í, um tað er væntandi, at vit okkara framleiðslumegi fer at okjast afturí móti framleiðslumegini í øðrum lönunum.

Formaðurinn í Búskaparráðnum sigur, at hesi seinastu árin er kappingarförð hjá vinnulivinum í Föroyum batnað.

– Men tað kemur nettupp av, at lönarlagið í Föroyum hefur staðið í stað seinastu árin, samstundis sum tað er hækkað í lönunum rundanum okkum.

Hann leggur dent á, at enn er kappingarförð rættiliga veikt.

– T.d. hava vit næstan onga aðra vinnu, enn fiskivinnu í Föroyum.

– Ein orsök til tað er júst tann, at kappingarförð er so vánaligt, at tær kasta onki av sær.

– Skulu vit tí gera okkum vónir um at menna aðrar vinnur í Föroyum, er tað eisini neyðugt at bota um kappingarförð.

– Tí tað er tað neyðugt at halda fast um gongdina, sum hefur verið hesi seinastu árin, tvs, at lönarvøksturin í Föroyum verður minni enn lönarvøksturin í útöndum.

– Vit hava givið okkara kappingarförð alt ov litlan ans higartil.

– Og skulu vit gera okkum vónir um at menna aðrar vinnur enn fiskivinnuna, er tað neyðugt at hugsa nógv meiri um kappingarförð, enn vit hava gjørt.

– Flakavirkini eru at kalla einasta vinna, vit hava, sum kappast ímóti vinnulivinum í øðrum lönunum.

– Tað er tó ongin loyna, at tey hava havt tað ómetaliga trupult.

– Men tað, at lönirnar hava staðið í stað og at kappingarförð tiskil er batnað, er kanska júst ein gund til, at okkara flakavirki nú eru farin at standa seg betri í kappingini og eru farin at kasta nakað av sær, sigur Bjarni Olsen.

Hann leggur afturat, at hann heldur ekki, at lönirnar skulu haldað niðri, bara fyrri at halda tær niðri.

– Men eg haldi, at tað hefur ómetaliga stóran týðning, at vit tálma lönarvøkstrinum, so at vit fáa fótta okkum ordiliga, nú tað er farið at ganga rétta vegin.

– Og ein neyðugur partur í hesum vinnupolitikkinum er, at verða lönirnar hækkaðar, skal tað verða rúmd fyrri tí í mun til lönarlagið og hjá kappingarneytan, og tað skal eisini verða rúmd innanfyrri ein vøkstur í okk-

ara framleiðslumegi mótvægis okkara kappingarneyta og okkara dugnaskapi annars.

Hvat hendir so, um lönarvøksturin hjá lönunum hækka 10%, fyrri at nevna eitt tal?

Ert tú samdir við figgjarmálaráðharranum í, at tað kann koma at elva tí upp-sagnir seinni, um inn-tökurnar hjá landskassanum minka aftur?

– Tað er ekki vist tað hefur nakran beinleiðis vansa.

– Förr ein lönarhækking uppá 10% til lönirnar í Starvsmannafelagnum við sær, at lönarvøksturin í samfelagnum sum heild verður tann sami, veksur skattagrundarlagið eisini tilsvandi, og so er tað ekki vist, at landskassin missir nakað serligt.

– Men tað hefur ringa ávirkan á samfelagsbúskapin sum heild útfra tí, eg havi sagt um Kappingarförð.

– Men tað er kortini ein vansi við eini lönarhækking.

Bjarni Olsen sigur, at hann er samdur í, at Landskassin hefur tað gott í lönunum.

– Men tað er mest tí, at fiskiskapurin hefur verið góður og prisirnir eisini.

– Og tað kann so skjótt broyst aftur.

– Í veruleikanum skal tað lítið til, áðrenn landskassin missir fleiri hundrad milliónir.

– Og so kemur Landsstýrið í eina stöðu, har tað skal gera av, um skattirnir skulu hækka fyrri at varðveita almenna tenastustöðið, ella um tenastustöðið skal lækka, og so mugu antin fólk sigast upp, ella tað skal sparast í almennu útveislunum aðrar vegir.

– Bjarni Olsen sigur at veruleikin er jú at föroyingar forvinna ekki meiri enn vit framleiða fyrri.

– Og so er tað fullkomi-liga líka mikið, hvussu langt upp, vit skríva lönirnar.

– Tað ber ekki til bara at skríva lönirnar upp og so varðveita framleiðsluna.

– Tað, sum lönin verður skríva upp, missa vit í aðrar mátar.

Eitt, sum Starvsmannafelagið förr fram, er, at tey hava víst samfelagsinnvið við at fara 8% niður í lön kreppuáðrunum.

Og tey halda, at tað er ekki annað enn rimiligt, at tey fáa tað aftur nú?

– Ja, men tað er fortíð.

– Og samfelagsbúskaparliga hongur tað ekki saman, at tað nú skulu hava tað aftur, sum tey hava mist í fortíðini.

– Nú er tað framtíðina, sum vit skulu byggja á. Tað er framtíðin tað snýr seg um.

– Og tað eru framtíðarútlitini, sum mugu vera út-gangsstöðið í tí, sum verður gjørt nú, sigur Bjarni Olsen.

Vit fingur tíverri ekki fatur á formanninum í Starvsmannafelagnum, áðrenn blaðið fór til prentingar. Vit vóna tó at fáa eina viðmerking frá Gunnleivi Dalsgarð til blaðið í morgin.